

V. Katasonov: Zakladateľ The Vanguard Group - Spoved' zatvrdnutého kapitalistu

- CZ24 News | 25. srpna 2023

USA: Zakladateľ The Vanguard Group o neriešiteľných rozporoch amerického „mesta na kopci“

Zosobnením úspešného kapitalistu deväťdesiatych a nultých rokov v Amerike bol John Clifton Bogle (John Clifton Bogle). Roky života - 1929-2019. Americký investor, legendárny muž, založil The Vanguard Group v roku 1974. Pod jeho vedením sa stala najväčšou správcovskou spoločnosťou na svete, začiatkom tohto storočia majetok v jej správe presiahol bilión dolárov. A dnes je spoločnosť v tomto ukazovateli na druhom mieste na svete, len mierne ustupuje investičnému holdingu BlackRock.

John Clifton Bogle, vanguard group

Od marca 2022 má The Vanguard Group v správe aktíva v hodnote 8,1 bilióna dolárov. Spoločnosť sa volá „investičný Leviathan“. The Vanguard Group je teda jedným z najväčších akcionárov najväčších amerických bánk: Bank of America, JPMorganChase, Citigroup, Goldman Sachs, Morgan Stanley. Vanguard Group sa okrem bánk podieľa na riadení takých globálnych gigantov ako Apple, Microsoft, ExxonMobil, Johnson & Johnson, Amazon, Meta Platforms, General Electric, Berkshire Hathaway, AT&T, Alphabet.

V roku 1975 založil John Bogle investičný fond Vanguard 500, vôbec prvý indexový fond dostupný širokej verejnosti. V roku 1999 časopis Fortune označil Bogle za jedného zo štyroch „investičných gigantov“ 20. storočia. V roku 2004 bol Bogle časopisom Time zaradený medzi 100 najvplyvnejších ľudí sveta.

V nultých rokoch sa Bogle začal postupne vzdávať od aktívnej podnikateľskej činnosti, prešiel na písanie článkov a kníh. Množstvo jeho kníh bolo preložených do ruštiny a vydaných v Rusku.

Nie všetky Bogleho diela však boli doteraz preložené do ruštiny. Na svojho prekladateľa a vydavateľa čaká napríklad The Clash of the Cultures: Investment vs. John Wiley & Sons, 2012. Tiež: Dost': Skutočné miery peňazí, podnikania a života. John Wiley & Sons, 2008.

V modernej Amerike je veľmi málo podnikateľov ako John Bogle. Je to človek so širokým rozhľadom a dobrým vzdelaním. A jeho práca o ekonomike, biznise, investíciách je veľmi odlišná od väčšiny ostatných, ktoré plnili a zaplňali regály kníhkupectiev. Vo svojich prácach sa nesústreďuje ani tak na technické detaily toho istého investičného biznisu, ale na vysvetľovanie toho, čo je „správne“ podnikanie, „správne“ investície, „správne“ rozhodnutia v podnikaní a investíciách. Bogleho odporúčania navyše často znejú extrémne neortodoxne, niekedy sú v rozpore s tým, na čo sú bankári z Wall Street alebo makléri a investori na burze zvyknutí. Už v roku 2000 začali veľké podniky s Bogle zaobchádzať podozrieľavo. Niektorí ho nazývali „výtržníkom“, iní - „starec bez rozumu“.

A Bogle bez preháňania zaraďujem do zoznamu „disidentov z ekonomiky“, v ktorom sú Američania John Galbraith, Paul Craig Roberts, Michael Hudson, John Perkins, Nemec Andreas von Bulow, Angličan Robert Skidelsky, Kórejčan Ha-Joon. Chang a ďalší. O všetkých som už písal, o niektorých aj viackrát. O juhokórejskom ekonómovi Ha-Joon Chang som pred týždňom napísal: “Ha-Joon Chang:

triezvy názor na ekonomiku.”

Ak sa pokúsime stručne definovať ideológiu Johna Bogle, potom sa dá zredukovať na nasledovné: Bogle je pre kapitalizmus, ale „správny“. A kapitalizmus, ktorý je dnes v Amerike, už dávno prestal byť „správny“. Je potrebné urýchlene napraviť. Inak nebude ani kapitalizmus, ani Amerika. A svoje chápanie „správneho“ kapitalizmu adresuje tak „vrcholom“ (obchodná a politická elita Ameriky), ako aj „dolu“. Tí druhí sú milióny Američanov, ktorým boli vymyté mozgy rôznymi ekonomickými „teóriami“ a „radami“. John Bogle vyzýva Američanov, aby zapli „zdravý rozum“. Američan Bogle hovorí svojisky o tom istom, čo spomínaný Kórejčan Ha-Jun Chang. A Bogleho rady môžu byť užitočné nielen pre Američanov, ale aj pre občanov Ruska, ktorí sa už tri desaťročia nechali ohlupovať rôznymi západnými ekonomickými „teóriami“ a „radami“.

V prvom rade Bogle odhaľuje kúzlo čísel a čísel, pod hypnózou ktorých je drvivá väčšina účastníkov finančných trhov. Rozhodnutia na trhoch sa robia výlučne na základe čísel a na všetkom ostatnom vraj nezáleží. Alebo dokonca zasahovať do rozhodovania. O tejto mágii čísel a čísel píše obzvlášť podrobne v knihe „Neverte číslam! (prvýkrát uverejnené v USA v roku 2010). Typický moderný investor, ako poznamenáva Bogle, robí štyri kroky, pričom prvý krok je správny a posledný krok je samovražedný: „Prvým krokom je zmerať to, čo sa dá ľahko merať. V niektorých ohľadoch je to dokonca užitočné. Druhým krokom je ignorovanie toho, čo nie je merateľné, alebo priradenie ľubovoľnej kvantitatívnej hodnoty. Zbavuje objektivity a zavádza. Tretím krokom je predpoklad, že to, čo sa nedá merať, nie je veľmi dôležité. Toto je slepota. Štvrtým krokom je povedať, že to, čo sa nedá zmerať, v skutočnosti neexistuje. Toto je samovražda.“

V tejto knihe Bogle hovorí o „úskaliach merania“ a tiež o „snahe merať nemerateľné – veci ako charakter, morálne hodnoty, srdce a duša, ktoré zohrávajú vedúcu úlohu v akejkoľvek ekonomickej činnosti“. Bogle píše: „Chcem diskutovať o omyle niektorých opatrení, ktoré široko používame, a o úskaliach, ktoré vytvárajú pre ekonómov, finančníkov a investorov.“

Bogle rád spomína na úslovie Alberta Einsteina: „Nie všetko, čo sa dá spočítať, záleží a nie všetko, na čom záleží, sa dá spočítať.“ Po prvé, toto číslo nie je schopné nejako úplne určiť situáciu na trhu. Po druhé, veľmi často sa musíme zaoberať zámerne sfaľšovanými údajmi.

Bogle hovorí o takých pojmoch ako „riziko“ a „neistota“, bez ktorých sa dnes už žiadny účastník trhu nezaobíde. Prvýkrát rozdelenie medzi rizikom a neistotou urobil slávny ekonóm, profesor Frank Knight z University of Chicago. Riziko je len časťou neistoty, ktorá sa dá merať. Riziko je však len viditeľnou časťou celého ľadovca nazývaného „neistota“: „Ukazuje sa, že merateľná neistota alebo samotné „riziko“ je natolko odlišné od nemerateľného, že v podstate vôbec nejde o neistotu.“

Účastníci burzy majú úplne neopodstatnený optimizmus, že ich zisky môžu rásť rýchlejšie ako hrubý domáci produkt krajiny: „V našej kapitalistickej ekonomike, kde je človek človeku vlkom, kde vládne nemilosrdná a takmer neobmedzená konkurencia, kde je spotrebiteľ kráľom a bohom. , najmä v informačnom veku, naozaj si myslíte, že zisky korporátnej Ameriky môžu rásť rýchlejšie ako náš HDP? Neverte číslam!

Čísla vytvárajú „ilúziu istoty“ pre človeka všeobecne a pre účastníka finančného trhu obzvlášť a najlepšou obranou proti tejto ilúzii je zdravý rozum (ktorý je, žiaľ, pre mnohých účastníkov trhu úplne vypnutý): „V koniec, prichádzam k záveru, že najlepšia obrana je z ilúzie istoty, ktorú rodia čísla, sú síce nemerateľné, no predsa neoceniteľné vlastnosti, ako objektívne vnímanie, skúsenosti, zdravý rozum a schopnosť úsudku.

V 20. storočí podľa Bogleho prešiel kapitalizmus veľkou metamorfózou: z kapitalizmu vlastníkov sa

zmenil na kapitalizmus manažérov. Čo následne prudko prehĺbilo mnohé rozpory kapitalizmu: „Je jasné, že kapitalizmus vlastníkov ustúpil kapitalizmu manažérov a kapitalizmus manažérov vytvoril v našej spoločnosti vážne deformácie.“ Tiež: „...trhy tak rozptýlili vlastníctvo spoločností, že zodpovední vlastníci už neexistujú. To je zlé nielen z hľadiska morálky, ale vedie to aj k degradácii samotného kapitalizmu.“

Bogle kladie zodpovednosť za degradáciu kapitalizmu na manažérov aj vlastníkov kapitálu, ktorí sa o svoj kapitál prestali starať: Zdá sa, že Avenue zabudla, že ide o zamestnancov najatých majiteľmi, a zdá sa, že aj samotní vlastníci na to zabudli.

Potom, čo manažéri prevzali opraty, začali deformovať samotné chápanie investícií a začali nahrádzať reálnu ekonomiku finančnou ekonomikou: „V priebehu posledných dvoch storočí sa Amerika posunula z poľnohospodárskej ekonomiky na priemyselnú a potom na služby. ekonómia, a teraz ju možno nazvať prevažne finančnou ekonomikou. A samotná finančná ekonomika nič nevytvára, iba parazituje na reálnej ekonomike: „Ale naša finančná ekonomika už z definície odpočítava hodnotu od celkovej hodnoty, ktorú vytvára naša produktívna ekonomika.“

Bogle píše, že finančný sektor nezarába len na sprostredkovaní medzi účastníkmi trhu, ale absorbuje väčšinu ziskov, ktoré zarobia spoločnosti v nefinančnom sektore: „... hlavnou funkciou finančného sektora je pôsobiť ako sprostredkovateľ v transakciách medzi kupujúcim a predávajúcim, v transakciách, ktoré sú medzi investormi a je to nevyhnutne hra s nulovým súčtom (jedna strana vyhrá presne toľko, koľko druhá stratí). Ale po odpočítaní podielu, ktorý si vzali naši finanční sprostredkovatelia – makléri, bankári, investiční manažéri, všetci tí krupieri finančných kasín – sa špekulácie s akciami stávajú prehrávacou hrou, ktorá spoločnosti odoberá významný podiel z koláča zisku, ktorý vytvára naše podnikanie.

Bogle odhaľuje finančníkov, ktorí parazitujú na akciovom trhu a ponúka svoj vlastný prístup k investovaniu. Konkrétne pri indexových fondoch: „Indexové investovanie je na vrchole vzostupu a dôvodom je jednoduchá aritmetika – čistý výnos, ktorý investor dostane, sa rovná hrubému výnosu trhu mínus (oveľa nižšie) investičné náklady. Indexové investovanie nie je založené na nejakom abstraktnom koncepte „efektívnych trhov“, ale na nízkych nákladoch, širokej diverzifikácii a daňovej efektívnosti. Navyše, návratnosť investora využívajúceho indexové fondy bude vyššia ako pri súčasných metódach, ktoré si vyžadujú využitie „služieb“ investičných maklérov, bankárov, rôznych typov manažérov investičných fondov: „Existujú dva zdroje vysokých výnosov pre index fond: maximálna možná diverzifikácia a náklady na minimálnu sumu“ (z knihy „Príručka inteligentného investora“). Kontaktovanie finančných sprostredkovateľov je pre vás drahšie. Mali by ste si kúpiť iba akcie indexového fondu a chrániť sa tak pred najrôznejšími zlyhaniami. Spoločnite sa na indexové fondy a navždy zabudnite na akékoľvek prognózy, čísla, odborné hodnotenia: „Ako spojiť osud s podnikaním? Veľmi jednoduché – kúpte si portfólio akcií všetkých amerických spoločností a držte ho navždy. Táto jednoduchá cesta vám zaručí víťazstvo v investičnej hre, ktorej väčšina účastníkov je vo všeobecnosti odsúdená na neúspech.

Akciový trh, ktorý bol pôvodne vytvorený s cieľom poskytovať efektívne investície do reálnej ekonomiky, sa zmenil na stránku hazardných hier. A tie operácie, ktoré sa dnes vykonávajú na akciovom trhu, sa zvyčajne nazývajú investície. Toto už nie je investícia, ale špekulácia: „Len obchodujeme s papiermi, vymieňame akcie a dlhopisy medzi sebou a s kasínom; pomocou terminológie hazardných hier zarábame bohatstvo. Náklady zvyšujeme aj vynájdением stále zložitejších finančných nástrojov, ktoré predstavujú obrovské, nemerateľné riziká pre náš finančný systém. Väčšina finančných inovácií je prospešná len pre ich tvorcov a predajcov, no veľmi nebezpečná a dokonca zničujúca pre šťastie tých, ktorí si tieto diabolicky chytré produkty kupujú.

Bogle uzatvára: „Aby som použil keynesiánsku terminológiu, „podnikanie“ (nazvime ho „základné

investovanie“) sa stalo o niečo viac ako „bublina vo víre špekulácií“. Toto je triumf emócií nad ekonomikou.” To sú slová z knihy Neverte číslam. Od jeho vydania ubehlo už 13 rokov. Víťazstvo emócií nad ekonomikou sa v tomto období stalo ešte evidentnejším.

AUTOR: Valentin Katasonov

[ZDROJ](#)

Překlad: J.G. SPRÁVY DO MOZAIKY